

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 84
(Doc. No. 934/1933)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Az ülő háború

Már két év óta foglalkoztatja Anglia független gondolkodású embereit az a probléma, hogy miben is áll tulajdonképpen az eddigi angol politika és hadviselés sarkalatos hibája. A probléma felmerülése óta a kritika sem tudt tritózni magát, időnkint feltör a lelkekből, nyomában pedig rendszerint általános bizalmi válság jár. És ez a kritika Churchill személyét sem tekintí sérthetetlennek. Churchillnek mindezekig még sikerült felszínen tartania magát. Hibáért a nép felzaklatott kedélyének megnyugtatására mindig másoknak kellett a felelősség ódlumát vállalniok. A Churchillért feláldozott miniszterek tábornokok és tengernagyok számát már csak a történetírás tudná számontartani. Ezzel azonban az a kérdés, hogy hol is rejlik az eddigi angol hadviselés, vagy amint egyszer a Times írta, a „kézből a szájból”-stratégia lényegi hibája, még nem tisztázódott. Az eddigi kritikai megnyilatkozások, különösen az utóbbi hónapokban, vég-eredményben mindig abban a megállapításban összege- ződtek, hogy az angol kormány nem meri offenzívára el- határozni magát, hanem mindig csak beszél róla. Az „ülő” és a blokádháború eszmjének népszerűtlensége, továbbá a Szovjet érdekeben ugynevezett „második front” követelő hangok erősödése Churchillt végül is arra kényszerítette, hogy adja ki a parancsot a kaukázusi német offenzívának Észak-Afrikában való ellensúlyozására. Ezzel a lépéssel Churchill Egyiptomot Nyugatról szeretné biztosítani, mielőtt a német szárazföldi hadseregek az angol birodalom közelélelti sarkpontjait fenyegető áttö- rése valóssággá válnék. Vajjon lehet-e ezt az új tervet való- di stratégiai offenzívának tekinteni, olyan offenzívának, amely magában is döntést hozhat? Vajjon változathat-e ez azon a kedvezőtlen stratégiai helyzetben, mellyel Angliának Franciaország összeomlása óta küzdenie kell? Az angol hadviselési taktika végzete alapjában véve a világháborús hagyományok továbbélése. Anglia abban a kényszerkényszerben él, hogy az a földrajzi helyzet, amely- ben az Európa felé vezető tengeri utakat ellenőrizheti, vi- tatlanul tengeri fölénye birtokában egymaga is elegendő a háború megnyerésére. Ezért feladatát csupán abban lát- ja, hogy a szárazföldön szövetségeseire bizza a háborút, maga pedig gondoskodik a kedvező stratégiai helyzete megvédéséről. Ennek a taktikai elgondolásnak az elhí- zottsága azonban ma már alig lehet vita tárgya.

A világháború idején a német hadvezetőség azt gon- dolta, hogyha az Északi-tengert a tulerőben lévő angol flottával szemben meg tudja védeni, máris sikerül magát a háború elvesztése ellen oltostania. Anglia ezzel szem- ben az Északi-tengeren nem bocsátkozott döntő csatába, mert a szigetország stratégiai helyzetét nem látta veszé- lyzetve. Ez az é gondolás akkoriban csakugyan helyt- álló is volt. A mostani háborúban azonban minden német hadjárat súlyos csapást mért Anglia stratégiai helyze- tére. A lengyel hadjáratral Németország mindenekelőtt elhárította a háttámadás veszélyét. A norvégiai sakk- hazással a német haderő a végső leszámolás órájára döntő előnyt biztosított magának a nyílt világteger- támaszkodó jobbszáron, Franciaország legyőzéséve. Németország új utat nyitott az Atlanti-óceánhoz és köz- vetlenül Anglia legfőbb ellátási vonalára terjesztette k ellenőrzését. Ezzel az angol tengeri uralom döntő csapá- sokat szenvedett. „Ülő háborúra” ép ésszel többé má- nem lehetett gondolni.

„Ami elvesztett csatát / ment veszendőbe, azt esa- tával lehet visszanyerni, ami azonban földrajzi helyzetet veszti el, csak a földrajzi helyzet megjavításával lehet visszazerezni”, mondja Wegener ellentengernagy a vi- lágháború tengeri stratégiájáról szóló könyvében. Ebben a jövőreható kényszerhelyzetben Angliának szüksé- szerűleg az offenzíva útjára kellett lépnie. Az olaszok- nak Észak-Afrikából való eltávolítására és a délkelet- európai német frontnak a Balkán felől való felgöngyölí- tésére irányuló kísérlet ennek a kényszerhelyzetnek szü- lötte volt. A kalandos vállalkozásnak azonban az lett a következménye, hogy Anglia a Földközi-tenger keleti medencéjében szűrtén elvesztette hatalmi fölényét. Az angol flotta vereségét szenvedett, mielőtt még csatába bocsátkozott volna. Churchill már hiába kezdett Afriká- ban offenzívára: ez az offenzíva tulajdonképpen védeke- zés, ellenrendszelvény az Északtól, a Középső irányából fenyegetett közelélelti angol állások támogatására. Az offenzívával Anglia ezen alkalommal is elkészt.

(SZÓLÓ)

Megtört az Egyesült Államok ereje a Fülöp-szigeteken

Manilla elfoglalásával a japánok a legveszedelmesebb keletázsiai elienséges tüzfészket tüntették el — Cavite haditengerészeti támaszpontját is feladták az amerikaiak — Szingapurból menekül a polgári lakosság — Hu-Nan tartomány fővárosa japán kézen Londonban és Washingtonban óriási megdöbbenést keltett Manila esetiének hire

Az északamerikai „Associated Press” úgynökség beszámolt az Egyesült Államok hadügyminisz- tériumának közléseiről, mely szerint keletázsiai időszámítás szerint január másodikán, pénteken délután három órakor a japán előőrsek benatoltak a Fülöp-szigetek fővárosába. Egy másik amerikai közlemény arról ad hírt, hogy Manillából kivonták az összes amerikai csapatokat és a város minden védművét meg- semmisítették. A Német Távirati Iroda lisszaboni jelentése ismertette a brit rádió közlését. A londoni rádió pénteken az esti órákban megszakította műsorát s egy katonai hírmagyarázó közlemény keretében felolvasta az amerikai kormány különjelentését, melyben a washingtoni hadügyminiszter beismerte, hogy Manilla a japán csapatok kezére került. Tokióból kapott értesülés alapján a Német Távirati Iroda azt is közölte, hogy Cavite fülöpszigeti tengeri támaszpontot az amerikaiak még Manilla esete előtt ki- ürítették.

Hongkong bevételé után Manilla elfoglalása képezi a japán hadműveletek második nagy sikerét. A Hongkong—Manilla—Szingapur háromszög tehát összeomlott. Szingapur ugyan ideig-óraig még tartja magát, de a Malakki-félsziget déli részén előretörő japán csapatok nyomásának sokáig már nem tud ellen- állni. Ami Manilla elvesztését illeti, amerikai körökben sem titkolják, hogy a Fülöp-szigetek birtokáért folyó harcok sorsát a főváros bevételé már eldöntötte. A keletázsiai partvidékhez legközelebb fekvő északamerikai támaszpont sorsának beteljesedése újabb jele annak a nagyarányú és minden részletében bámulatraméltó katonai teljesítménynek, mely a japán haderő csendesóceáni akciót jellemzi.

A csendesóceáni háború legújabb fejleményeiről a Rador jelentései alapján az alábbiakban tájé- koztatjuk olvasóinkat:

Cavite elvesztése súlyos csapást jelent az északamerikai hajóhad számára

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat Washingtonból közli, hogy Ma- nilla tizennyolc napra a hatalmas japán erők Luzon- szigeti partraszállása után esett el. Luzon szigetén a Linguyen-öbölben szálltak partra ezek a nagy japán erők. Északamerikai tengerészeti körökben nem is kísérik meg lekicsinyelni Cavite tengerészeti támaszpont elvesztésének jelentőségét, mert ez volt a legfontosabb és legelőretoltabb támaszpontja az

ázsiai vizeken tevékenykedő északamerikai hajó- hadnak,

elsőrangú támaszpont volt tengeralttjárók és csatahajók számára egyaránt.

A cavitei északamerikai tengerészeti támaszpont ki- építésére nem kevesebb összeget, mint kilenc millió dollárt költöttek. Az Egyesült Államok haditengeré- szetének most újabb támaszpontot kell keresnie a ha- jók kijávitása és a tengeralttjárók élelmszerezés és tüzelőanyaggal való ellátása céljából. (Rador).

A Fülöp-szigeteken Amerikának már nincsenek védelmi esélyei

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit rádióállomások Washingtonból kapott értesü- lés alapján közölték, hogy Cavite támaszpont elvesz- tése után az amerikaiaknak a Fülöp-szigeteken már csak egy másodrendű támaszpontja maradt: Olonga- po. E támaszpont igénybevétele azonban problema-

tikus, mert Luzon szigetétől az amerikai tengeri erők többsége visszavonult.

Az olongapói támaszpont egyébként légi uton könnyen támadható.

Olongapo Manillától hetven kilométernyire északnyu- gatra fekszik. (Rador).

Manilla esete fájdalmas hír — ál ap tják meg Londonban

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: „Manillának a japánok által történt elfoglalása faj- dalmas hír” — közölte a brit hírszolgálat, — „mert a japánok az egyik leghatalmasabb amerikai támaszpontot vették birtokukba s ez lehető- séget nyújt nekik Szingapur és Holland- India felé az előrenyomulásra”.

A brit hírszolgálat közlése ehhez még hozzá- fűzte, hogy „ez a hír különösen lesújtó az ameri-

kaiakra, de reánk is (az angolokra), mert az egyik leghatalmasabb csendesóceáni erőd omlott össze (Ra- dor).

A JAPAN RÁDIÓ KÖZLÉSE

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán hírszolgálat közölte Manillának a japán erők által történt elfoglalását. Ezt a hírt a japán rádióállomá- sok közép-európai időszámítás szerint január másodi- kán este tíz órakor közölték (Rador).

Hu-Nan kínai tartomány fővárosa is japán kézen van már

Nankingből jelenti a Német Távirati Iroda: A japán hadsereg szóvivője közölte, hogy Hu-nan tarto- mány fővárosa, Csang-Sa január elseje este óta a ja- pán csapatok kezén van. A japán csapatok a délután folyamán nyomultak be Csang-Sa városába és öt órán belül teljesen hatalmukba kerítették azt. (Rador).

SZINGAPURBÓL
ELTAVOLITJÁK A NŐKET ÉS GYERMEKEKET
Lisszabonból jelenti a Stefani-iroda: Brit for- rásból származó hírek szerint Szingapur városból megkezdték a nők és gyermekek eltávolítá- sát,
A szingapuri katonai hatóságok kijelentették, hogy

a kiürítés tetszésszerű, mert a város nincs veszélyben.

A Maláji-félsziget brit parancsnoksága Kuala-Lampurba tette át székhelyét. Pownall tábornok, az új parancsnok, kijelentette, hogy szilárd elhatározása Szingapúr megvédelme és minden áldozatra kész annak érdekében, hogy ez a fontos támaszpont Anglia birtokában maradjon. (Rador).

Japán már biztosította fölényét a Csendes-óceánon

Genből jelenti a Német Távirati Iroda: Little Hart ismert angol katonai író a Csendes-óceán déli részének helyzetével foglalkozva megállapítja, hogy az utóbbi két hétben a helyzet jelentősen súlyosbított Anglia és az Egyesült Államok szempontjából.

— Egyelőre — írja az angol katonai író — az amerikai hajóhad nem avatkozott a harcokba. Ezzel szemben

a japánok újabb sikereket érnek el és megszakítás nélkül nyomulnak előre.

A japánok angol és amerikai területeket foglalnak el: Honkong elveszett, a Fülöp-szigetek veszélyben vannak, Borneóban az északi és déli tartományok között a japánok elvágták az összeköttetést, a Maláji-

CSANG-KAI-SEK CSAPATAIT HIVTA SEGÍTSÉGÜL ANGLIA

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közli Delhiből, hogy Wawell tábornok főhadiszállásának hivatalos jelentése szerint a csungkingi kormány elítéscsapatai Burma felé haladnak, hogy résztvegyenek eme körzet védelmében.

félszigeten ugyanekkor gumi- és óngyártó és feldolgozó központokat foglaltak el.

A háború mind fenyegetőbbben közeledik Szingapúr és Szumatrához.

Az is lehetséges, hogy a japánok elvágják Kína ellátását, ami Rangunon keresztül történt. A legnagyobb veszélyt azonban mégis a fülöpszigeti és északborneói előnyomulás jelenti.

Az angol katonatiszt azzal fejezi be cikkét, hogyha a hadműveletek Holland-India keleti részére is kiterjednek, a japánok birtokukba veszik az egész körzetet. Japán helyzete a Csendes-óceánon már most annyira kedvező, hogy nagyon nehéz lesz megtörni. (Rador).

A keleti hadjárat lényegesen megjavítja Németország és Európa élelmezési színvonalát

Berlinből jelenti a Rador: A „Nacionalsocialistische Landpost” című lapban Claus dr. földművelésügyi miniszteri tanácsos cikket írt a német birodalom élelmiszerellátási helyzetéről. Megállapítja, hogy

a múlt év folyamán egyetlen ágban sem csökkent a termelés.

A burgonyatermelés ugyan nem érte el a tavalyelőtti csúcseredményt, de felülmulja az utolsó tíz év átlagát. Rámutat cikkében Claus dr., hogy elsősorban a tej, vaj, olajosnövények és főzelékfélék termésnyománya mutatott az elmúlt évben jelentős emelkedést.

Ilyen körülmények között nem meglepő — mondja a cikk —, hogy

a hus kivételével, ahol a fejadagokat leszállították, a kioztásra került élelmiszerfélék mennyisége nem csökkent.

A harmadik háborús tél elején az adagok messze felülmulják a világháborús mennyiségeket. Amíg 1916-

ban a heti kenyéradag kétezer gram volt, addig most ez elérte a kétezerketszázötven gramot. A husnál ez a mennyiség négyszáz gram, illetve kétszázhetven gram, míg a zsirnál százötven gram és százhuszonkét gram hetenkint.

Kiemeli a német cikkíró, hogy nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy

Németországnak jelentős számú külföldi munkást és hadifoglyot kell élelmeznie, ezen kívül pedig Finnországba, Belgiumba, a Cseh-Morva védnökségbe, Görögországba és más európai országokba küldött élelmiszert.

Végül Claus dr. rámutat arra, hogy a keleti hadjárat révén lényegesen megnövekedett a terület, ahonnan Németország és Európa beszerezheti élelmiszerkészletét.

Mindamelllett — fejeződik be a cikk — Ukrajna birtoklása nem jelent azonnali változást az élelmi cikkek színvonalának javulása terén, miután ez hosszabb ideig tartó előkészületet igényel.

A lángban álló szigettenger

A világtengerek közül a Csendes-óceán messze túlemelkedően a legnagyobb. Az óriási vízszivattyú a Föld egész felületének majdnem egyharmadát és a Föld tengerrel borított felületének mintegy felét foglalja el. Bár keleti határain, Észak-, Közép- és Dél-Amerikában kerekén 250 millió ember él, nyugati partjain pedig a 100 milliós Japán, a 400 milliós Kínát, a szigetvilágot és az emberben gazdag mögöttes országokat, így a 320 milliós Indiát számítva körülbelül egy milliárd ember él, a világtörténelem folyamán a két partvidék érdekellentétei eddig még nem robbantak ki háború alakjában, természetesen az óriási távolságok miatt. Japán az északamerikai partoktól legalább tízezer kilométer választja el. Hogy a Csendes-óceán sokat emlegetett viharfelhői most csakugyan véres zivatarban törhetnek ki, azt kizárólag az újkor technikai fejlődése tette lehetővé. Észak-Amerika felől kiindulva az első szárazföld, a Sandwich-szigeteknek is nevezett Hawai San Franciskótól 3800 kilométernyire fekszik nyugatra. A vulkánikus eredetű szigetek 5000 méter mélységből emelkednek ki a tenger színe fölé és tropikus klímájuk folytán rendkívül termékenyek. 16.000 négyzetkilométernyi felületük 400.000 főnyi fajlag rendkívül bonyolult keveréket mutató lakosságnak ad megélhetést. A 18.000 főre zsugorodott polinéziai őslakossá-

got közel 140.000 kínai és japán félvér, az egykor itt letelepedett portugálok utódai és az amerikai uralkodó réteg egészítik ki. A szigetcsoportot aránylag később, 1778-ban Cook fedezte föl. 1795-ben a szigetet a benszüllött Kamehamehanak még sikerült egységes állammá szervezni, azonban az amerikaiaktól hamarosan gazdasági függőségbe kerültek, 1893-ban kikiáltották a köztársaságot és 1900-ban amerikai fenhatóság alá kerültek. Katonai jelentőségüket élénken mutatja, hogy az amerikai haditengerészet Pearl Harbour néven ismert támaszpontjának kiépítésére negyedmilliárd dollárt fordított, amit a szárazföldi hadsereg költségvetése keretében még félmilliárd dollárral egészítettek ki, nem is szólva egy repülőter építésébe ölt 50 millió dollárról.

A Nyugat felé terjeszkedő amerikai imperializmus következő állomása a Midwai-szigetek. Hosszúságuk csak alig éri el a három kilométert, szélességük csupán másfél kilométer és csak három méternyire emelkednek a tenger színe fölé, de az Egyesült Államoknak így is elég nagy felületet nyújtottak ahhoz, hogy nagyszabású repülőbázist építsen rajtuk. Körülbelül 1200 kilométerre tovább nyugatra fekszik Hawai és Manilla között Wake szigete. Egy négyzetkilométer nagyságú kietlen korallzátony, melyet Ameri-

Fotokopiák

okmányokról, képekől

Igazo ványképek
gyorsan és jóányo an készülnék

FOTO STUDIO

ÉNGEL ÉNDRE

lényképészeti műtermében

Timișoara I., Piața Libertății 4 szám

Telefon: 34-30

ka 1841-ben történt felfedezése után csak ötven évre talált a megszállásra érdemesnek. Repülőterének kiépítésére az amerikaiaknak mindent hajóval kellett ideszállítaniuk. A parányi szigettől 1550 tengeri mérföldre Nyugatra fekszik a most már szintén japán kézre került Guam, 514 négyzetkilométer területével 12.000 embert tart el. A sziget, melyet már Magelhaes fedezett fel 1512-ben, földrajzilag a régen japán fenhatóság alatt álló Marian-szigetek közé tartozik. Helyzeténél fogva nem hiába szokták „Japán torka felé irányított tör”-nek nevezni és maga az Egyesült Államok is hosszú habozás után merte csak magát rászállni hogy légi és tengerészeti támaszponttá építse ki. Félreeső helyzete — Manillától 15.000, Hongkongtól 1850, San Franciskótól 5400, Panamától 9000 tengeri mérföldre fekszik — és a japán támaszpontokhoz való közelsége miatt — Yokohamától csak 1350, Nagasakitól 1440, a Marian-szigetektől 50—500 tengeri mérföld választja el — az Egyesült Államok 1936 óta a japán mandatárius területek megkerülésével Samoa és Uj-Guinea felől próbált új védelmi vonalat szervezni. Guam kikötője egyébként meglehetősen kicsiny és az sem ismeretes, hogy a kiépítésére előirányzott 60 millió dollár milyen mértékben került felhasználásra. A japán megszállással azonban ez a kérdés már elvesztette jelentőségét.

A japán érdekszféra közelségében, illetve a japán érdekszférában az Egyesült Államok legutolsó és egyben legnagyobb szigetcsoportja, a Fülöp-szigetek. A hozzávetőlegesen 7000 szigetből álló szigetcsoport tizenegy nagyobb szigeten összesen tizenkét millió ember él, az őslakó malájok mórakkal, meszítcekkal, kínaiakkal és japánokkal kevert utódai. Ez, a vulkánikus eredetű földön tropikus éghajlat alatt élő keverék nép mindig hajlamos volt a lázongásra. Mielőtt a szigetcsoport 1898-ban az amerikai győzelemmel végződő spanyol-amerikai háború után husz millió dollárt spanyol tulajdonból amerikai birtokba ment át, egymást érték a lázadások és a Fülöp-szigetiek azóta sem adták fel függetlenségi törekvéseiket. Az 1932-ben létrejött Hawes-Cutting-Bill-ben az Egyesült Államok legkésőbb 1946-ra végül is kénytelenek voltak megígérni nekik a teljes függetlenséget. Ennek az ígéretnek beváltására azonban az utóbbi években egyre jobban fogytak a kilátások, nemcsak azért, mert az Egyesült Államok a japán törekvések ellensúlyozására már annak idején örök időkre szóló tengerészeti támaszpontot kötöttek ki maguknak, hanem azért is, mert magukban a Fülöp-szigetiekben is csilapult a függetlenség utáni vágy. A guruló dollár jól dolgozott: az államelnök és a manillai játékpártnak az Egyesült Államok teljes gazdasági függőségébe került. Az amerikai ígéret azonban most már végképpen tárgyaltalan lett. Japán sohasem rejtette véka alá a 280.000 négyzetkilométer területű szigetcsoportra támasztott igényeit. Igen tekintélyes cukor-, kender-, kopra- és dohánytermelésével, nagyrészt kiaknázatlan, de így is értékes ásványkincseivel, évi öt millió bruttóregisztertónnára rugó hajóforgalmával, részben japán lakosságával és végül fontos stratégiai helyzetével a szigetcsoport valóban minden adottság birtokában van ahhoz, hogy a terjeszkedésre kényszerült Japán hódító törekvéseinek tárgya legyen. És Japán már a döntő lépést is megtette, hogy igényeinek érvényt szerezzen. Ha a hadiszerencse nem fordít váratlanul hátát a japánoknak, a Fülöp-szigeteket Amerika hamarosan végleg törölheti gyarmatbirodalma térképéről.

(dr. n. 1.)

„URANIA” sláger-filmszínház ARAD. TELEFON: 12-32

Közreműködnek: DORA KOMAR, a Wiener Staatsoper szopránja, Willy Forst felfedezettje — PAUL KEMP, a legjobb bécsi komikus — JOH. HEESTERS, a meleghangú tenorista — FRITZ KAMPERS és FITA BENKHOFF, a

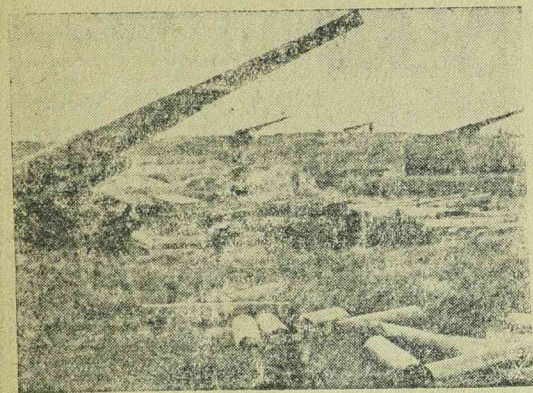
Mindent csak te érted

című slágeroperettben.

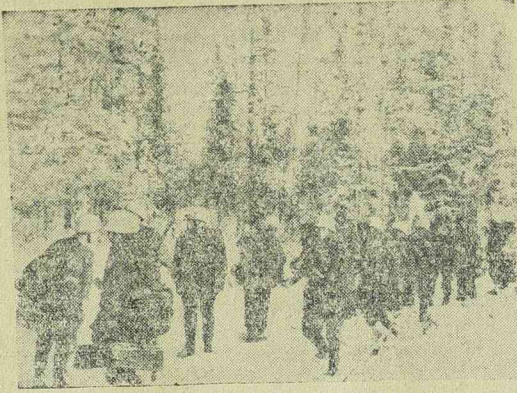
Előadások 3, 5, 7, 15 és 9, 15 órákor, —

11.30 órákor matiné.

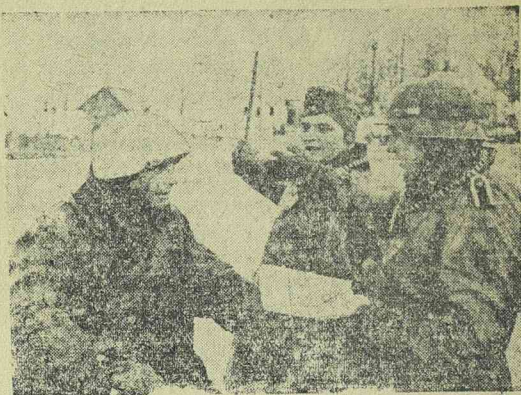
Híradók.

Elfoglalt szovjet partvédő ütegek a Krim-félszigeten

Német SS-alakulatok a karéliei fronton

A német tábori csendőrök mint fogalmi rendőrök működnek

Helyi jellegű hadműveletek a keleti fronton

Északafrikában a német-olasz csapatok több heti hősie ellenálása után az ellenség megszállta Bardiat

A német főhadiszállásról tegnap a következő hárterti jelentést adták ki:

A keleti front déli és északi szakaszán csak helyi hadműveletek voltak. A középső szakaszon az elhárító harcok a nagy hidegben tovább folynak. Az ellenség számos támadása a német csapatok határozott ellentállási magatartásán megüszült.

A német légiereő harci és vadászrepülőgépek kötelekei beleavatkoztak a földön folyó harcokba és több helyen alacsonyán szállva szétverték az ellenség készenlében álló erőit.

A Moszkva ellen intézett éjszakai támadások során német harci repülőgépek telitalálatokat értek el egy állomáson és raktárépületekben.

Északafrikában a német-olasz csapatok több hétig tartó hősie ellenállása után az ellenség megszállta Bardiat. Agadbia körzetében mindkét oldalon élénk felderítő tevékenység volt. Brit gépjárműoszlopokat légi támadással szétszórtak.

A Málta szigetén levő brit repülőterek ellen eredményes légitámadásokat hajtottak végre.

Az „Ulus” írja

Törökország nem lép háborúba ha nem kényszerítik bele

Ankarából jelentik: Rifky Atay képviselő, az „Ulus” című török lap főszerkesztője, egy évvégi cikkében többek között a következőket írta: „mindaddig, amíg nem ér kihívás bennünket a háborúra, megtartjuk igéretünket.

Egy állam ellen sínesenek titkos szándékaink. Kapcsolatban vagyunk Angliával, jóbaráti viszonyt tartunk fent Németországgal. A Szovjetunióval, Ja-

pánnal és az Egyesült Államokkal szemben szigorúan semlegesek vagyunk.

Törökország megtesz minden tőle feltehető a hétközi és semlegességért, de szilárdan el van tőkélve arra, hogy védekezni fog abban a pillanatban, amikor bármely hatalom megszegné adott szavát és megkísérelné Törökország megtámadását. (ESS).

Az angolszász plutokrácia, a bolsevizmus és az árnyékkormányok szövetezése

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat jelentette, hogy Washingtonban két pontból álló közös nyilatkozatot írtak alá.

Az első pont szerint az aláíró felek kötelezik magukat, hogy a háromhatalmi szerződés tagállamai és a hozzá esatlakozott hatalmak elleni harcban minden katonai, gazdasági tartalékukat és erőforrásukat rendelkezésre bocsátják.

A második pont leszögezi, hogy az aláíró felek kötelezik magukat az együttműködésre, valamint arra is, hogy nem kötnek külön fegyverszünetet, illetve béhet.

A nyilatkozatot a következő országok megbízottai írták alá: Ausztrália, Kanada, Costarica, Kuba, Csehszlovákia, San Domingo, Salvador, Görögország, Guatemala, Haiti, Honduras, India, Luxemburg, Új-zéland, Nicaragua, Norvégia, Panama, Lengyelország, a Délafrikai Unió és Jugoszlávia.

Az Egyesült Államok nevében Roosevelt elnök, Anglia részéről Churchill miniszterelnök, a Szovjet képviselőtében Litvinov washingtoni nagykövet és a csungkingi kínai kormány megbízásából Soong nagykövet írta alá a nyilatkozatot. (Rador).

A dühöngő örült agyonvert négy öregembert

Braşovban (Brassóban) borzalmas dráma játszódott le az egyik aggokházában. December 29-én az aggokházába utáltak Costea Vasile camarzanai illetőségű férfi, akin elmebaj tünetei mutatkoztak. Az első éjszakát egy szobában töltötte, másnap pedig az aggokháza igazgatója orvosnagot adott neki, amit ellentállás nélkül bevett és aludt estig. December 30-án este két ápoló vacsorát vitt neki. Amikor beléptek a szobába, Costea Vasile megtámadta őket.

A dühöngő örült felkapott egy széket és azzal verte az ápolókat, akik segítségért kiabáltak. Az aggokháza igazgatója segítségükre sietett és sikerült is a dühöngő embert szobájába betuszkolni és az ajtót rázárn. A dulakodásnál az egyik ápoló a fején szenvedett sérüléseket, míg az igazgatót a kezén harapta meg az örült, aki ágya deszkájával akarta összetörni az ajtót. Később lecsendesedett és akkor kényszerzubbonyt adtak rá. Az éjszaka nyugodtan feltelt el, de nappal újabb rohamot kapott és üvöltözni kezdett. Az aggokháza lakói a folyosón, az örült szobájának aitaia előtt csoportosultak és azon tanakodtak, hogyan lehetne lecsendesíteni, amikor a hatalmas természetű ember vállának hatalmas ütésével ki-

törte az ajtót és az ajtófat is kiszakította. Azután felkapott egy tégladarabot és útni-veni kezdte azokat, akik útjába akadtak.

Costea Vasile megölte Dobre Maria 77 éves, Coman Elena 74 éves és Pauzan Elena 80 éves asszonyokat. A többiek a szobájukba menekültek és bezárták az ajtót. A dühöngő ember behatolt Barbură Ioan száz-két éves ember szobájába és

egyetlen ütessel széthasította a koponyáját. Megsebesítette ezenkívül Szöcs Irma és Kopetzki Borbála hetvennégy éves asszonyokat. Közben az aggok házából értesítették a rendőrséget és öt rendőr a helyszínére sietett, hogy megfékezze az örültet. A rendőröknek sikerült is lefegyverezni Costea Vasile, akit azután a rendőrségre kísertek. Ott megnyugodott és akkor elmondotta, hogy

néhány év előtt megölte az öcsét, amiért egy év és két hónap fogházbüntetést kapott és azt ki is töltötte. Bevallotta, hogy az ünnepek alkalmával túl sok alkoholt fogyasztott. Valószínűleg ennek következtében súlyosodott el rajta az elmebaj, ami végzetes tetteit okozta.

Tulbuzgó irodalmi rendcsinálás Franciaországban

Franciaországban újabbán egyes félhivatalos körök mindenáron arra törekednek, hogy az irodalomnak más irányt szabjanak. Eme gondoskodásukban azonban messzsi túlhaladnak jogaik határain, olyannyira, hogy már a klasszikus remekműveket is célba veszik nagy tisztogatósi mozgalmukban. Így megtiltották a franciák nemzeti szindarabjának, Daudet Arlesienne-jének megfilmesítését, mert a remekmű hőse öngyilkosságot követ el csalódott szerelemből. Hasonlóképpen megtiltották, hogy Prosper Merimée, a halhatatlan költő művét közöljék a rádióban.

De fekete listára került Maurice Donnay is, a francia akadémia tagja és sorsában osztozik Lenormand, a közmert drámaíró is, mert igen harcias cikket írt a Comédiában. Lenormand eme írásában igen hevesen kikelt ezen puritánoskodó irányzat ellen és azt mondotta, hogy a mostani állapotok veszedelmes emlékeztetnek ama időkre, amikor a Baudelaire-t és Flaubert-t művelkért bíróság elé idézték. Andrée Gide sem rokonszenves egyéniség a tulbuzgó irodalmi readesinálók körében, mert keréken megtiltották neki, hogy egy fiatal íróról tarthasson előadást.

Mindennek koronája azonban a Molière-ügy. Hír szerint betiltották volna Molière Tartuffe-jének az előadását, Csakhamar megérkezett a hivatalos cáfolat, hogy nem tiltották be a mű előadását, csak tanácsolták, hogy jelenleg ne játszásk. Még haragosabb lett a hangulat az irodalmi berkekben, mikor kitudódott, hogy a megnemszállott területek sajtójának nem volt szabad írni erről az ügyről.

Most végül nyílt harc tört ki az irodalmi cenzura miatt. Az írők egyesülete manifesztumot adott ki, amelyben éles szavakkal ostorozza a mai eljárás, és Molière Tartuffe-jével hasonlítja össze ezeknek a törekvéseknek képviselőit. Tiltakozó szavát felemelte a katolikus sajtó, nemkülönben az Action Française is, amely hangosan követeli az irodalmi szabadság tiszteletét.

FORUM (Arad) MA
a nagyvilág színháza
TELEFON 20-10

A kínai forradalom izgalmas története! Egy riporter szenzációs kalandjai a forrongó Kinában, egy amerikai konzul izgalmas harca a kínai terroristákkal, az amerikai filmipar minden eddig felülmúló alkotása

A BARIKÁD

Műsoron kívül a legköltségteljes O.C. és UFA híradók előadások 3, 5, 7:15 és 9:30-kor 11:30-kor matiné olcsó helyárral Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek

Hírek

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Brătianu-tér 3.

Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 90.— lei, negyedévre 270.— lei, félévre 520.— lei és egész évre 1.000.— lei.

Magyarországon havonta 5.— pengő, negyedévre 15.— pengő, félévre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Példánkénti vásárlásnál hétköznap 26 fillér, vasárnap 30 fillér.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres előfizetési díj kétszerese.

Végrendelet — hanglemezen

Egy nemrégiben elhunyt baltimorei bankár a maga nemében rendkívüli végrendeletet hagyott hátra. Amikor a temetés után néhány nappal a rokonok összegyűltek, hogy az elhunyt utolsó akaratát meghallgassák, a család jogtanácsosa közölte, hogy a bankár végrendeletét hanglemeze vételezte fel, amelyet rögtön le is fog előtűkijátszani.

Az ügyvéd rátette a lemezt a készülékre, elindította, a rokonok feszülten figyeltek.

Főlcsendült az elhunyt hangja és az örökösöket a következő pillanatban kínos meglepetés érte. A bankár, akinek lemeze rögzített hangját mindnyájan fölismerték, rettentés vallomást tett. Bevallotta, hogy ő volt az, aki tizlettársát éveket ezelőtt meggyilkolta. Mérget kevert az italába, hogy azután a közös titeltvágyonak, szerződésük szerint, egyedül tulajdonosa lehessen. Lelkiismeretében azonban nem hagyta nyugodni, ezért most egész vagyonát, ami négyszázezer dollárt tesz ki, a meggyilkolt özvegyére hagyja.

Eddig az amerikai hír.

A technika valóban kellemes ajándékokat rejt meg a mindennapi embert az elmúlt évtizedben: hangunkat, lényünknek ezt a sajátos és jellemző részét, most már bárkinek elküldhetjük, szereteteinket, barátainknak emlékül adhatjuk. Bemegyünk a stúdióba, elhelyezkedünk a kényelmes bőrfotelebon és mikrofonba mondjuk szavainkat. Az utóbbi időben csaknem hétköznapivá vált már, hogy szerelmes ifjak ilyen módon suttogják el az imádott leányuk szívük vágyát és a házi zsarnokság alatt nyögő férjek hangulemezt küldenek haza, hogy végre egyszer — kibeszélhessék magukat. Az sem rossz ötlet, hogy a távol élő családtagok, rokonok „hanglemez-levelet” küldenek haza karácsonyra, husvételre és úgy közlik ünnepi jókívánságaikat, Valamikor tehát, — a hangjukkal, — jelen vannak a családi együttes ünnepi asztalánál. Akadt boldog após, vagy anyós, aki alig várta, hogy unokája szülessék, de közben megbetegedett és nincs reménye arra, hogy a felszerepedő kis emberkét majd térdére ültesse és elbeszélgesse vele; bementa tehát kedves szavait a készülékbe s már rég a temetőben fog pihenni, amikor a hét-nyolcesztendő Gabika vagy Manrika előtt leforgatják majd a lemezt: Üzen a nagypapa! Üzen a nagymama...

A technika ajándékaival lehet sok örömet okozni; alkalmasak a tréfára, enyelésre is. A szóbanforgó amerikai bankárnak az esete azonban kissé mégis bizarr. Az európai ember számára érthetetlen.

De hagyjuk...

Ez is Amerika!

(—)

— Pantazi tábornok, a nemzetvédelmi minisztérium államtitkára visszaérkezett Bucureştibe. Bucureştiből jelenti a Rador: Pantazi tábornok, a nemzetvédelmi minisztérium államtitkára, visszaérkezett Bucureştibe a keleti frontról, ahol a csapatok körében töltötte a karácsonyi ünnepeket és az újévet. Az államtitkár fogadtatására megjelent a repülőtéren Jienescu tábornok, légtügyi államtitkár, Georgescu tábornok, a nemzetvédelmi minisztérium vezértitkára és még számos magasrangú tiszt.

— Áthelyezések az orvosi karban. Bucureştiből jelentik: A közegészségügyi minisztérium alá tartozó orvosok között Erdélyben és Bánságban a következő áthelyezések történtek: Dr. Bentea Fnea aradi városi körorvost szolgálati érdekből a Timis (Temes-Torontál) megyei. Giulvaz (Gyűlés) körzet élére helyezték. Dr. Puena Iont az aradi bábaképző intézetébe, míg dr. Stoica Victor Dumbraveni (Ersébetváros) városi orvosának nevezték ki.

RÉGI TORTÉNET

Sok felnőtt ember különösképen szereti a gyermeket, a gyermek világot. Feszült érdeklődéssel szemléli megnyilatkozásait s felszabadul, új emberré lesz társaságában.

Volt egy öreg barátom, aki az ifjuságért rajongott. Maga is mindig jókedvű és üde volt, mint a barátai és nem titkolta, hogy csak az ifjuság körében érzi jól magát. Aranyos, kedves öreg ur volt. Kabátja hajtókáját mindig friss virág díszítette.

Én mindig az öreg emberekhez vonzódtam. Szeretem az öreg ember nyugodt derűjét. Derűs bölcsességét. Lehiggadt, csöndes lelki világát. Szeretem az öreg embert, aki az élet magaslatairól a mindent — vagy legalább is nagyon sokat tudás felsőbbségével nézi a mélységek kavargását csöndes mosollyal, mint aki már révbé jutott s tudja, hogy minden ut — a mosolyoké és a könnyöké, a háborúságé és a békeességé, a harciasságé és a szelidségé is — idevezet. Olyan az öregember, mint a havasi tengerszem. Mély, csöndes, derűs, fenséges, titokzatos. De titkait szívesen tárja fel azoknak, akik szeretik és foglalkoznak vele.

Sok barátom van az öregek között. Sokat hallottam és tanultam tőlük. Talán ezért szerettem meg ifjuságuk letűnt világát. — Más világ volt mint a miénk. Öszintébb, igazabb, kedélyesebb s épen ezért értékesebb...

Hadd mutassam meg képét az alábbi „igaz történetben”. Ugy mondom el, ahogyan egyik öreg barátom mesélte nekem.

A fővárosban, közel az egyetemekhez új söröző nyílt egy tavaszeli reggelen. Fekete haju és bajszu, mozgékony, pirososzogás fiatal ember volt a tulajdonosa. Mindig jókedvű, szelletes ember. A régi jóidők közkedvelt vendéglős típusa. Vállalkozása jelentéktelennek látszott, de csakhamar igen jelentékennyé nőtte ki magát. Forgalma rövidesen úgy megnövekedett, hogy tíz pincér alig győzte a kiszolgálást, pedig nem árult egyebet csak sört és tormásvirsit. Talán épen ez volt sikerének a titka! Nőmeg, a mindig jókedvű, vendégeit ezer mókával szórakoztató tulajdonos. Kiváló ember volt a maga nemében. A legnagyobb tolongás se idegesítette. Szíve, szája mindig tele volt derűvel. Minden vendégéhez volt egy-egy nyajas szava s éleci, szelemének sziporkázó rakétái, asztalra boruló, könnyező kacagásokat esítholtak ki itt is ott is. Helyisége mindig csangett a kacagástól.

Csak egyben nem ismert tréfát: a „bllicelésben”. Pedig ebben sem volt hiány. Közel volt az egyetlen s jókedvű diákok virtusából is naponta megpróbálták „elbllicelni” a fizetést. A tulajdonos ezért sem haragudott, de amikor a pincérek diadalmos hada eléje vitte az elcsipett delikvenst, a vendégek harsogó derűje mellett megfélembhezhetetlenül csapott le ítélete:

— Mars a konyhába! Megreszel három tormát!

Kedélyes volt még a büntetése is és amellet praktikus! Akj egyszer megkóstolta, nem igen mert még egyszer próbálkozni a „bllicelés”... Viszont a sok vendég annyi tormát fogyasztott, hogy minden alkalmazott könnyzaeszkő-gyulladás kanott, ha nem ismervé a forgalmat, könnyelműen előre vállalták a konyhába!

— Új nacionalista mozgalmak Irakban. Ankarából jelentik: Abdülhan, Irak kormányzója Nuri Szaid pasa miniszterelnök kíséretében meglepetésszerű látogatásokat tett az ország több városában. Megálla-pítást nyert, hogy a legutóbbi nemzeti ünnepek alkalmából több iraki városban zavargások történtek, a kocsosság elégedetlenségét nyilvánította a brit uralommal szemben.

— Adományok. A timisoarai (temesvári) dr. Kakuk napközi gyermekotthon járára Kecely Ignác egy ébresztőórát, cukrot, lisztet, borsót és étolajat adományozott, Szent Antal nevében pedig egy adományozó száz leit küldött. — A népközösség szegényeinek téli megsegítésére D. E. kettőszáz leit, Szent Antal nevében egy adományozó háromszáz, egy másik adakozó pedig száz leit adományozott a Magyar Házban.

— A téli segély újabb mozgalma Németországban. Berlinből jelenti a Rador: Egész Németországban újabb mozgalom indult meg a téli segély érdekében. Ezzel kapcsolatban a nemzeti szocialista párt közegei meleg ruhaneműt gyűjtöttek a frontra levő katonák számára. Berlinben a női egyesületek pénteken állandó műhelyeket állítottak fel, amelyekben a hadsereg számára szükséges ruhaneműt készíttik.

— A Hangya-Naptár jubiláris kiadványa. A karácsonyi előtti napokban gazdag tartalommal megjelent az 1942. évi képes Hangya-Naptár, amely ezúttal jubiláris kiadvány: a Hangya huszadik naptára. A nagy gondal összeállított, 240 oldalas vaszkos kötet értékes olvasmány minden magyar család számára. Ára 30 lei. Beszerezhető minden Hangya-szövetkezetben.

lalta a szükséges torma mennyiség megreszelését. Sok torma kellett, de „bllicelő” is akadt bőven. Sok egyetemi hallgató könnyezett naponként a kiskocsmakonyhájában. Talán ezért is bukott meg a vállalkozás. Mert bizony, minden forgalma és közkedveltsége ellenére, megbukott. Csődbe jutott a jókedvű sörös és kénytelen volt elhagyni a fővárost. Mulató diákok egy ideig még emlegették. Aztán... mindenki elfeledte...

Ó pedig „jókedvű tarisznyájával” a hátán s „szeltemkenyerével” a tarisznyájában addig járódyott az élet iromba országútján, míg véül mint utmester kötött ki valamelyik vidéki városkában.

... Sok idő telt el. A pirososzogás, fekete haju vendéglősből őszbeesavardó, megrökkant, csendes ember lett. Nagy család gondját hordozta s ez a gond lassanként felőrlötte jókedve gabonáját. Csak az ocu maradt. Itt-ott felesillanó kesernyős humor. Csak mélyen a szeméi mögött villant néha a régi szellem tüze, mint visszajáró lidérc fénye sötét éjszakák mélyén. Egyszer aztán ez is kialudt! — Rovancsoló hatóság váratlan vizsgálata 20 forint hiányt talált s a felvett jegyzőkönyv gyászfekete sorai irgalmatlanul megrögzítették az „igazságot”...

Nem volt más választás. A család érdekében, a család kenyeréért el kellett mennie a főispánhoz, elnézésért könyörögni. Nehéz kálváriás ut volt, de még nehezebb a mondóka. Mintha kegyetlen, durva kéz elszakította volna a régi híres, jókedvű böbeszedűség fonálát, csak dadogott. Szörnyű izgalomban majd összetépte a kalapját s alig tudta kinyögni:

— A család, a nagy család miatt történt minden. Nem akartam megkárosítani én senkit, legkevésbé kenyeradó gazdátam a Tekintetes Vármegyét! De kellett a kenyér! Vissza akartam én adni mindent... A jegyzőkönyvben benne is van, hogy cédula volt a pénz helyén s arra rá volt írva, mikor mennyit vettem ki. Meg akartam én téríteni mindent környörmögő alásán, és meg is téríttem, csak most az egyszerű méltóztassék elnézéssel lenni...

A főispán ideges volt. Bosszantotta az egész ügy. Pedás ember volt, kifogástalan munkát és magaviseletet követelt. De, ahogy most elnézte ezt a kopott kissé rokkant alakot, szokatlan melegség ömlött el a lelkén. Ettől a hangtól — eleinte maga sem tudta miért — furcsa szorongások gyötörték a torát s mikor végre elkapta a kérő ide-oda ugráló tekintetét, mögötte azzal a különös, titkolt lobbanással, mint egy reflektor éles fénységben jelent meg előtte egy rég elfelejtett kesi söröző, jókedvű, nagyhangú társaságával, rohanó pincéreivel, mindig derűs, szelletes, kedves gazdájával és reszeltornától csipős levegőjű konyhájával... — S a másodpercek zuhataga alatt egymásra bámolt a két ember. Lélegzettefjött csend volt a diszes fogadóteremben. Csodák fogantatásának csöndje... Aztán a nagy, kemény, szigorú ember egyszerre megnyílt. Már nem a főispán félelmes szemével nézett, hanem egy csínytevő diák belső derűjével és mosolyával s ajkáról mint a régi történetek visszhangja echózott a megfélembhezhetetlen ítélet:

— Rendben van! De most: Mars a konyhába és megreszel három tormát!

Ercse Miklós (Deva).

— Londonba utazik a lisszaboni angol követ. Stockholmól jelenti a Rador: A brit nisztaglát közlése szerint Sir Robert Campbell, lisszaboni angol követ rövidesen Londonba utazik. Ugy vélik, hogy londoni utazása összerúgáson áll a tumor portugál szigetnek a brit-amerikai haderő által történt elfoglalásával.

— Házasság. Tenner Stefánia és Herzl Lajos, Szilveszter napján házasságot kötöttek.

— Nagylelkű karácsonyi adomány a vakoknak. Az intézetnek kívül élő timisoarai (temesvári) vakok egyesületének vezetője, Jentner József, ezután mond hálás köszönetet egy nemes és jószívűről ismert, a vakok ügyét megkülönböztetett atyai szeretettel kezelő timisoarai (temesvári) polgárnak, barátainak és ismerőseinek, nagylelkű karácsonyi adományaiért. Az adományok által megnyilvánuló szeretet besugározta a lelkeket és valóban boldoggá és meleggé tette a vakok karácsonyi ünnepeit.

— Orvosi hír. Dr. Pavelek Vilmos fogorvos áthelyezte rendelőjét Timisoara I., Bulevardul Regele Mihai I. S. szám alá, E. K. Thomas-ház. Rendel. d. e. 10-12 és d. t. 4-6 óra között. Telefon: 10-37.

— Az angol légierő eddigi veszteségei. Berlinből jelenti a Rador: Az angol légierő a háboru kitérése óta több mint 8727 repülőgépet veszített. Ebben a számban azonban nem szerepel az olaszok és japán repülőik által elpusztított angol repülőgépek száma és így az angolok repülőgépvésztesége a jelzett számnál jóval nagyobb. A német légierő az elmúlt évben az Anglia elleni harcban 1046 repülőgépet veszített. Ebben a számban az Északafrikában és a Földközi-tengeren elvesztett repülőgépek is bennfoglaltatnak.

— **POLGAROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ KÖTELESSÉGEITEKET** az ország iránt, mint ahogyan a katonák a harctéren megteszik: Jegyezzetek visszatérési kölesont!

— Megnyílt az első román liceum Transnistriában. Tiraspolban megnyílt a „Duca Voda” liceum, az első román középiskola Transnistriában. A megnyitő ünnepségen Alexianu professzor, kormányzó is beszédet mondott, hangsúlyozva, hogy az iskola a nemzet temploma és a történelmi jogok beteljesülése tette lehetővé a transnistriai román szellemiség első bástyájának, e középiskolának felállítását.

— **Katonai könyvecskék láttaozása Aradon.** Az aradi hadkiegészítő parancsnoksághoz tartozó hadkiegészítő katonai könyvecskének láttaozása január nyolcadikán kezdődik. Az illetékes hatóság felhívja az összes érdekeltet figyelmét azokra az utasításokra, melyeket ezzel kapcsolatban kiadtak. Ezeket a közleményeket a városházán és a rendőrségen is kifüggesztették.

— **A cernautii müegyetem új rektora,** Bucurestiből jelentik, hogy Cristea Otin professzort kinevezték a cernautii „Gh. Asachi” müegyetem rektorává.

— **A görög keleti szerb egyház karácsonya.** A görög keleti szerb egyház karácsonya január 7-én, szerdán kezdődik. Kedden ülik meg a szentestét. A timisoarai (temesvári) szerb templomban ezen a napon déli egy óraor tartják meg az ünnepélyes liturgiát. Karácsony első napján, szerdán reggel félhat óraor reggeli istentisztelet, délelött 10 óraor ünnepélyes istentisztelet a püspöki székesegyházban, közremüködik a Sloga daleyete. Délután 4 óraor vecsernye lesz. Csütörtökön, karácsony másodnapján 7 óraor reggeli istentisztelet, 10 óraor ünnepi liturgia, este 7 óraor istentisztelet. Ezen a napon a gyárvárosi szerb templomban az ünnepi liturgián a timisoarai (temesvári) szerb daleyet működik közre. Pénteken, Szent István vértanu napján délelött 10 óraor ünnepi istentisztelet. A karácsonyi ünnepek alatt a székesegyházban Kosztics Szlobodán központi fésperes celebrál.

— **Grvosi hír.** Dr. Kleinmann Zoltán fogorvos újból rendel Aradon, Piata Miron Cristea (volt Piata Catedralei) No. 7. Rendel: 9—12 és délután 3—6-ig (medic evreu)

— **Szerencsés kimeneteli gázmergezés.** Pompiliu T. craiovai lakos este lefekvés előtt alaposan megrakta fával a kályhát. Éjszaka a kályhából kiáramló gázaktól a család három tagja elvesztette eszméletét. Reggel a szomszédok észrevették, hogy valami baj történt és sietve kórházba vitték Pompiliut és feleségét, valamint gyermekét. A kórházban magukhoz térítették az eszméletleneket és most valamennyien túl vannak a veszélyen.

— **Veszedeimes játékszer.** Bucurestiben Szilveszter estéjén egy fiatal nő „durranó” játékszert akart venni, de vagy a minőség, vagy az ár nem felelt meg, mert visszadobta a játékszert az árus kosarába. Az ütéstől a kosárban levő többi „durranó” játékszer felrobbant és egy üzlet kirakata összetört. A játékszer megrebesült és kórházba kellett szállítani.

— **Timisoarai (temesvári) anyakönyvi hírek.** Születtek: Muschici Tudor mozdonyvezető fia Ionel, Ambrus Cornel magántisztviselő fia Cornel, Weber Miklós dr. ügyvéd leánya Edda, Racolta Silviu lakatossegéd leánya Doina, Gál András munkás fia Mihály, Moldovan Nicolae gyárimunkás leánya Mária. Házasságot kötöttek: Pop Eugen festőművész és Hopsitar Anna, Indriesiu Cornel villanytelepi tisztviselő és Folia Berta, Almajan Valeriu kovácssegéd és Bogdan Elisabeta. Meghaltak: Lobpreis Ferenc 73 éves süteményárús, Bauer József 63 éves munkás, Petrovici Sava 27 éves mázoló, Kirschner András 37 éves magántisztviselő, Mocan Mária szül. Lupan 22 éves, Marian Petru 76 éves monastirei földműves, Márkus Antal 38 éves detai munkás.

— **Craiovan elfogták egy százezer leies betörés tetteseit.** A craiovai rendőrség elfogta Medira Micu és Grozea Titel lakosokat, akik néhány nap előtt betörték Paraschivescu Nicolae craiovai lakásába és onnan százezer leit loptak. Grozea Titelnél a házkutatás során ötvenezer leit találtak míg Medira Mionnál hetvenegyszer leit került elő. A két betörőt átadták az ügyészségnek.

— **Idegen állampolgárok jelentkezése.** A timisoarai (temesvári) rendőrség közli minden idegen állampolgárral, aki a város területén akár utlevénel, akár személyazonossági igazolvánnyal, vagy Nansen-féle utlevéllel tartózkodik és december 31-ig volt tartózkodási engedélye, hogy január 2-a és január 20-a között a rendőrkvesztura idegenellenőrzési osztályán jelentkeznie kell, hogy iratait a felülvizsgáló bizottság elé terjeszthesse. Jelentkezniök kell azon idegen állampolgároknak is, akiknek piros személyazonossági igazolványuk és Nansen-féle igazolványuk van és már december hónap folyamán terjesztették be igazolványaikat meghosszabbítás végett.

— **Chisineu Cris (Kisjenő-Erdőhegy) református egyházának karácsonya.** Karácsony előtti vasárnap délután folyt le a Chisineu Cris (kisjenő-erdőhegyi) reformátusok hagyományos karácsonyi ünnepélye. Az ünnepséget Nagy Zoltán vezetőlelkész imája és igehirdetése nyitotta meg, a műsort két szép gyermekdarab előadása gazdagította. A gyülekezet alkalmi énekei és szép szavalatok egészítették ki a műsort, melynek összeállításában Kilin Sándor igazgatótanító és Duffner Mária tanítónő buzgólkodott. Közel száz gyermek nagyszerűen betanított szavalókórusa mély hatást keltett. Molnár Ernő orgonakísérettel, a gyermekek zümmögő karával színezve, mesterialen adta elő Szabolcska: „Ének a csatatéren” című költeményét. Kilin Sándorné tanítónő megható hangu kím elbeszélést olvasott fel, míg Szász Erzs, Szöllösy Évi és Szedmak Teri egy-egy szép karácsonyi poemát adtak elő nagy gyakorlottsággal. Az ünnepély igazi jellegét az iskolás gyermekek három csoportjának a szavalatai adták meg. Az I—II. osztályosok csoportjában Nagy Gitti, Biró Irénke, Molnár Duci értelmes szavalatai váltak ki. A III—IV. osztályosok szavalói közül a műsor második részében Biró Ilonka, Molnár Boriska, Kilin Cilike, Göröngyi Juliska és Nagy Inci nyertek megérdemelt elismerést, míg a harmadik csoportban az V—VII. osztályosok legjobbjai: Mann Csöni, Töser Ági, Pálfi Margit, Pálfi Erzs és Calambos Cizi nyújtották tehetségük legjavát. A templomi ünnepséget a lelkész összefoglaló szavai, imádsága, a hívek hangozó bizovnságtétele és éneke fejezte be. Az ünnepély jövedelmét a karácsonyi segélyezésre fordították.

— **A világ legmélyebb szönbányája** a belgiumi Lambert helységben van: mélysége 1050 méter.

— **Sulyos vasúti szerencsétlenség Horvátországban.** Zágrábból jelenti a Rador: Banjaluka állomásán sulyos vasúti szerencsétlenség történt. Egy személyvonat összeütközött egy tehervonattal, hét utas meghalt, míg harmincöt megrebesült. A vonatok mozdonyai és több vasúti kocsit teljesen összetörték. Zágrábból személyvonatot indítottak a szerencsétlenség színhelyére.

Családi tragédiát okozott az ital

Costache Ilie bucarestii munkás Szilveszter éjszakáján annyi alkoholt fogyasztott, hogy teljesen lerészegedett. Felesége ezért szemrehányást tett neki, egyik fiacskája pedig tréfálkozni kezdett berugott apjával. A munkást annyira feldühösítette tizenhárom éves fia tréfálkozása, hogy meg akarta verni. A gyermek visítovva menekült haragos apja elől, mire közbelépett az anya és korholni kezdte az urát:

— Nem szégyenled magad, így megzavarni egy gyermeket. Ezt mind az ital teszi.

A házastársak között éleshangu szóváltás tartott, míg a férfi kirohant a konyhába, felkapott egy nagy kést és azt felesége mellébe döfte. A szurás halálos volt és az asszony vértől boritva összeesett és meghalt.

A gyilkos ember tettét fiai szemeláttára követte el, akik a félelemtől megdermedve nézték végig a borzalmas gyilkosságot.

Costache Ilie borzalmas tette után hirtelen kijözanodott és a rendőrségre szaladt, ahol jelentést tett rémtettéről. Már bánta szörnyű tettét, amelyet az italtól megzavarodva követett el.

A Déli Hírlap irodalmi pályázata

amelynek határidejét december 31-én állapították meg, nagy érdeklődéssel találkozott. Számos pályázat érkezett már be. Telefonon és írásban érkezett kérdézősködések azonban azt mutatják, hogy egyes pályázatokat még nem kézbesített a posta. Eppen azért arra való tekintettel, hogy a postai viszonyok ma lassabbak, elhatároztuk, hogy a január 10-ig beérkező pályamunkák szintén résztvesznek a Déli Hírlap pályázatában.

— **A villamos áram megölt egy pásztor.** A ferdnandi (nándorhegyi) üzem villanyszerelői Crajma község közelében a villanyvezeték javították és közben megtalálták Cugea Ion pásztor hóval borított holttestét. A vizsgálat során megállapították, hogy a vihar következtében a villanyvezeték leszakadt és az áram ölte meg a pásztor.

— **Katolikusok Japánban.** A katolicizmus terjedése Japánban meglehetősen lassu, de állandó. A rendelkezésre álló adatokból kitünik, hogy 1936—37-ben a japán katolikusok száma 2791-et szaporított s összlétszámuk ma körülbelül 120 ezer. Japánban jelenleg van egy katolikus érsekség, öt püspökség, két apostoli helynökség, hat apostoli prefektúra és egy önálló misszionárius terület Ezek közül a tokiói érsekség és két püspökség teljesen a bennszülött japán világi pápásg ekzéber van. A japán katolicizmus fejlődését az a körülmény segítette elő, hogy a külföldi misszionáriusokat a Vatikán fokozatosan leváltotta és Rómban nevelt japán nemzetiségű papokkal helyettesítette. Japánban néhány katolikus lap is létesült, Tokióban pedig katolikus főiskola működik.

— **Letartóztatott tolvajok.** Devai tudósítónk jelenti: A hunedoaramegyei Tebea községbeli csendőrség letartóztatta Farcas Zaharia, Stefan Traian, Tisu Nicolae és Tisu Iosif falubeli lakosokat, akik minden kezükügyébe került holmit elloptak. A loptott holmit Benches Petru baladeacrisi lakosnál rejtették el, aki azután eladta. Az összesen megosztották.

— **Félmillió leit loptak egy irattáskából.** Bucurestiben a Bancare társaság pénztára előtt ismeretlen tettesek: kiloptak Teodorescu Ion tisztviselő irattáskájából ötszázezer leit. A tisztviselő pénzt fizetett be a pénztárba és akkor történt a lopás.

Repülnek-e az angyalok?

Marika, az igazgatóék öt éves szemefénye tegnap reggel ezt a kérdést tette fel édesanyjának:

— Anyukám, van az angyaloknak szárnyuk? A mama, további kérdézősködések elkerülése céljából, röviden így felelt:

— Van.
— Ezzel azonban nem volt elintézve a dolog. Marika ugyanis összeráncolta homlokát és újabb kérdést tett fel:

— És tudnak az angyalok repülni is?
— Tudnak.

Marika hosszasan elgondolkodott, azután így szólt:

— Akkor nem értem!
— Mit nem értsz?
— Azt nem értem, hogy tegnap a papa azt mondta a kisasszonynak, hogy maga egy angyal. Miért nem tud mérse repülni a kisasszony?

A mama villogó szemekkel felelte:
— Légy egész nyugodt, kislányom, a kisasszony még ma repülni fog.

Ügyeletes gyógyszerárak

Vasárnap, január 4-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Angel (Catedralei-tér), Omescu (Regina Maria-ut és Alexandri-utca sarak) és Kesztenbaum (a Gyermek-kórházzal szemben).

Hétfőn, január 5-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Niedermayer (Szerb-palota), Kain (Avram Iancu-tér) és Hajós (a prefektúrával szemben).

Vasárnap a mozik műsora Aradon a következő: Corso: Cigányszerelem (spanyol film). Forum: A barikád (amerikai film). Uránia: Mindent csak érted (német film).

Hétfőn mindhárom mozikban szünet.

CORSO (ARAD) Tel. 23-64

Előadások 11:30, 3, 5, 7:15 és 9:15-kor

Ma vasárnap mozióra

Cigányszerelem

A főszerepben **Estrellita Castro** Híradó

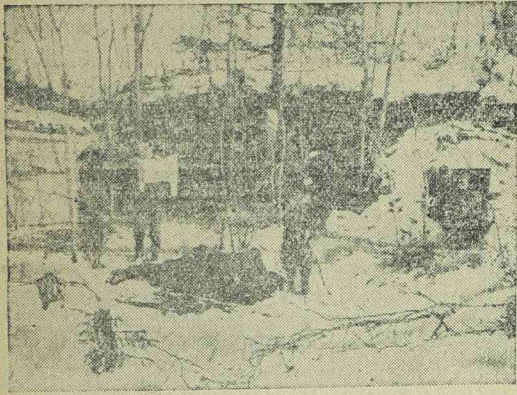
Hétfőn hivatalos szünet

Kedden a legszebb német film

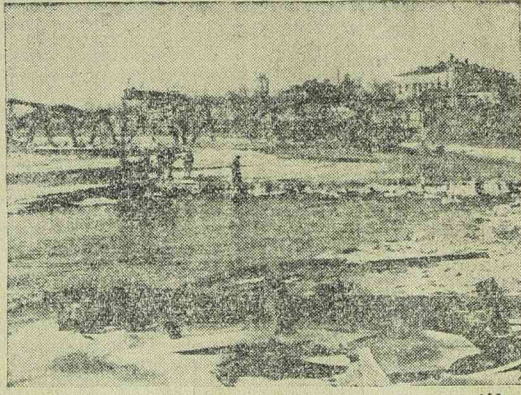
Az éneklő bolond

Főszerepben **GIGLI**

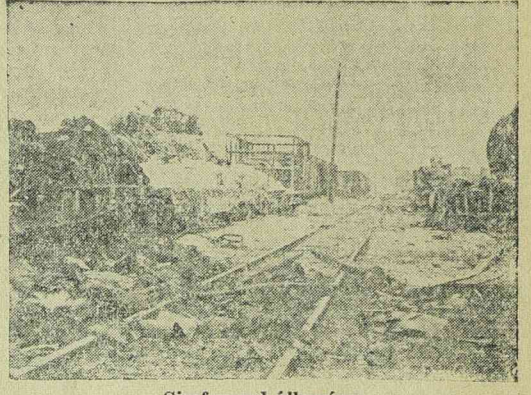
Főszerepben **GIGLI**

Igy él a német katona
a Szentpétervár előtti fronton

2. szovjet csapatok az összes hidakat felrobbantják

Simferopol állomása
német repülők támadása után

Központosítás

Tíz milliárd lei felesleggel zárult a költségvetés első nyolc hónapja

Az Argus című bucaresti közgazdasági lap összefoglaló kimutatást közöl az 1941—42. pénzügyi év első nyolc hónapjának költségvetési eredményéről.

E szerint április—november hónapokra közvetlen adók címén 6 milliárd 166 millió 700 ezer leit irányoztak elő, míg a ténylegesen bevételezett összeg elérte a 6 milliárd 311 millió 200 ezer leit, ami 2.3 százalékkal haladja meg az előirányzatot. A mult év hasonló szakában a költségvetésnek erre a tételére 4 milliárd 682 millió 500 ezer lei folyt be.

A közvetett adók közül a vámbevételi előirányzat 2 milliárd 920 millió lei volt. Ezzel szemben a bevétel 4 milliárd 444 millió 300 ezer leit tett ki a mult évi 4 milliárd 42 millió 200 ezer leiel szemben. A tényleges bevétel 52.2 százalékkal haladja meg az előirányzatot. Fogyasztási adókból a költségvetésbe felvett 2 milliárd 960 millió lei helyett 18.1 százalékkal több, vagyis 3 milliárd 495 millió 400 ezer lei jutott az államkasszába. 1940 április—november között ez a tétel 3 milliárd 530 millió 200 ezer leiel szerepelt a bevételek között. A forgalmi és gépkocsiadónál a bevételi többlet 38.9 százalékkal lépte túl az előirányzott összeget: 5 milliárd 802 millió lei helyett 8 milliárd 61 millió 100 ezer leit fizettek az adózók. Tavaly 5 milliárd 78 millió 100 ezer lei volt a bevétel nyolc hó-

nap alatt. A látványossági adónál 14.4 százalékkal kevesebb folyt be, mint amennyire számítottak. Összegszerűleg ez azt jelenti, hogy a költségvetésbe felvett 66 millió 700 ezer lei helyett 57 millió 100 ezer leit vételeztek be a pénzügyigazgatóságok a tavalyi 47 millió 800 ezer leiel szemben. A különféle bélyegilletékek 4 milliárd 113 millió 300 ezer leire tervezett bevétele ennél 31.3 százalékkal volt nagyobb, ami azt jelenti, hogy a tavalyi költségvetési év nyolc hónapjában befolyt 3 milliárd 408 millió 900 ezer lei helyett az idén 5 milliárd 402 millió 400 ezer leit vettek be.

A dohányjövődék javára az előirányzott 2 milliárd 575 millió 300 ezer leinél 79.1 százalékkal, 4 milliárd 613 millió 400 ezer lei folyt be, az elmult költségvetési év hasonló időszaka alatt ez az összeg csupán 2 milliárd 479 millió 800 ezer lei volt. Más autonóm intézményeknél a felesleg 37.9 százalék, míg az egyes minisztériumok által kezelt rendes bevételeknél ez 27.5 százalékot tett ki.

Összefoglalva, nyolc hónap alatt az előirányzott 29 milliárd 780 millió 100 ezer leinél 31.8 százalékkal, 39 milliárd 253 millió 400 ezer lei készpénz bevétele volt az államnak. Tavaly ugyanezen idő alatt ez az összeg csak a 28 milliárd 116 millió leit érte el.

— Az alkoholkereskedelem beszüntetése Németországban. Berinből jelenti a Rador: Pénteken életbe lépett az a rendszer, amely beszünteti az alkoholkereskedelmet. Ezentul csak kivételes esetekben lehet majd alkoholt kapni. A jelenlegi alkoholmennyiséget a katonák adagjának növelésére fordítják.

Nagyarányu gépkocsit-építkezések Franciaországban. A francia közlekedésügyi minisztérium az európai gépkocsit-építkezések keretében tervbe vette a Páris—Lille, Páris—Calais és St. Quentin—Liège közti autosztrádák készítését.

Szlovákia gabonaellátása biztosítva van. A Pozsonyban megjelenő „Hospodarsky Dennik” című szlováknyelvű közgazdasági lap közlése szerint Szlovákia ezévi gabonaellátása biztosítva van. A kukoricaféléknél megpróbálkoztak a német fajták bevezetésével, amivel azt kívánják elérni, hogy azokon a vidékeken is termesszenek kukoricát, ahol ez eddig nem mutatkozott kifejtődőnek.

Olasz bankérdekeltség Athénban. Az egyik legnagyobb athéni bank irányítását, a „Banque Populaire”, amelynek részvénytöbbsége a londoni „Union Bank” kezében volt, olasz érdekeltség vette át.

Országos vásár Sibiuban (Nagyszébenben). A rendes téli országos vásárt Sibiuban (Nagyszébenben) január 9-én, 10-én és 12-én tartják. Az első két napon szarvasmarhák hajthatók fel, míg 12-én ló- és kecskévásár lesz.

Növelték a szénzárlati árszabályt Törökországban. Törökországban az állati vontatású járművek tulajdonosai kézzel fordultak az illetékes hatóságokhoz a szénzárlati fuvardíjának emelése miatt. Többek között arra, hogy a gépjárművek részleges emelése már megtörtént, az állati vontatású járművek fuvardíját ötven százalékkal felemelték.

Párisban egységesítik a közlekedést. Még 1939 nyarán a francia közlekedésügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében 1942 január 1-től a párisi társasgépkocsi-társaságok kötelesek fuzionálni a földalatti vasutársasággal. A rendelet nyomán most a két társaságnak közös igazgatósága lesz.

Határidő napló

JANUÁR 5:

Bőrcserző üzemek a községi előjárásnál, vágóhidak a katonai és polgári ellátási államtitkárság termelési osztályánál tartoznak jelentést tenni az előző havi bormennyiségről.

JANUÁR 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta, míg kifizetendő. Csékvaskészletek havonta napig bejelentendő.

JANUÁR 15:

Egyéni és társas cégek a románosítási anantikársághoz bejelentést kötelesek tenni törvényes képviselőik, igazgatósági tagjaik és részvényeseik, valamint az 1940—41. évi mérleg, illetve a betéti és közkereseti társaságoknál a bel- és kültagok és cégtulajdonosok etnikai számarányáról. Valamennyi esetben feltüntetendő az előző igazgatósági tag, részvényes, bel- és kültag, illetve cégtulajdonos etnikai származása is.

JANUÁR 17:

Gyapotfonódáknak a nemzeti gazdasági minisztérium nyersanyagosztályához külön a katonai és külön a polgári célokra kapott nyersanyag, gyártott és leszállított gyapotfonál kéthetenkénti bejelentési kötelezettségének határideje.

Rádió

VASÁRNAP, JANUÁR 4

Bucuresti: 7.55 Hírek, hanglemezek. 9.30 Isteni szöveget közvetítése. 11.00 A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 12.30 Hírek. 13.20 Hanglemezek. 13.50 Német nyelvű hírek. 14.00 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 15.40 A falu órája. 16.40 Munkásműsor. 17.30 Gyermekdelután. 18.10 Hanglemezek. 19.00 Ének. 19.20 Az Otello című opera első felvonása hanglemezekről. 19.50 Német nyelvű hírek. 20.00 Rádióhíradó, sport. 20.30 Hanglemezek. 21.00 Operatársulatok. 22.00 Hírek. 22.20 Hanglemezek. 23.00 Könnyű zene.

Budapest I.: 8.00 Hanglemezek. 8.45 Hírek. 10.00 Református istentisztelet. 11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a budavári Koronázó templomból. 12.15 Ifjúsági félóra. 12.45 A rádiózenekar hangversenye. 13.45 Hírek. 14.00 Hanglemezek. 15.00 Gazdasági előadás. 15.45 Katonazene. 16.00 Egészségügyi kalendárium. 16.40 A felelősségerzés című előadás. 17.00 Hírek. 17.20 Zenekari hangverseny. 18.30 Csevegés. 18.50 Szimfonikus költemény hanglemezekről. 19.00 Hírek. 19.20 Fellegi Teri énekel jazz-hármas kísérettel. 19.40 Sporteredmények. 19.45 Stefánia Imre és Lászlóffy Margit kétzongorás hangversenye. 20.15 Színészek között. Kürthy György tréfája. 20.35 Magyar nótáest. 21.40 Hírek. 22.10 Cigányzene a Pátia kávéházban. 23.00 Idegennyelvű hírek. 23.00 Operatársulatok. 24.00 Hírek.

HÉTFŐ, JANUÁR 5

Bucuresti. Hétfőn, január 5-én a bucaresti rádió nem közvetít műsort.

Budapest I.: 6.40 Ebresztő, torna. 7.00 Hírek, utána hanglemezek. 10.00 Hírek. 10.50 Hanglemezek. 11.20 Hanglemezek. 11.50 Előadás „Diplomácia házi használatra” címmel. 12.10 Cigányzene. 12.40 Hírek. 13.30 A Vörös Kereszt bajtársi rádiószolgálat. 13.45 Katonazene. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.00 Árfolyámhírek. 15.20 Szalonötös. 16.15 Diákfélóra. 16.45 Hírek. 17.15 Mindnyájunk gondjai. A közellátási szolgálat előadása. 17.55 Szórakoztató zene. 18.10 Előadás „Görgey Artur” címmel. 18.35 Vásárhelyi György zongorázik. 19.00 Hírek. 19.20 Előadás „Utánzás nagy muzsikások városaiban” címmel. 20.10 Zenekari hangverseny. 21.10 Vidám históriák nagy festőkről. Felolvasás. 21.20 Hanglemezek. 21.40 Hírek. 22.10 Vonósnégyes hangversenye. 23.00 Idegennyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24.00 Hírek.

Ha T' misoara-ra

érkez k, szálljon meg a

„HOTEL EUROPA”

száll odában

IV, Bul. Regelei M hai 17 sz. alatt

A szálloda kedvező fekvésével, központi fűtéssel, folyó meleg- és hideg vizével, komfortos szép szobáival, fürdőszobáival, de polgári áraival otthonias kényelmet nyújt. Telefon: 21-19. szám.

Sport

Püllök volt a leggyorsabb a melluszásban a magyar vegyesuszóbajnokságok során

Annak idején már röviden beszámoltunk arról, hogy Magyarország 1941. évi 3×100 m-es vegyesuszóbajnokságában a timisoarai Ilsa volt kitűnő versenyzője, Püllök a harmadik helyen végzett. A verseny részletes eredménye ez: 1. Vörös MUE 4:17.2, 2. Kovács BEAC 4:28, 3. Püllök UTE 4:32.4. A melluszásban Püllök volt a leggyorsabb és egy méter

előnyt szerzett Vörös előtt, akit Kovács két méterrel megelőzött. A hátuszásban Kovács ledolgozta a hátrányát és a gyorsan együtt indult Vörössel. Ekkor kitűzött a nagyobb állóképesség és a hosszútávúszó Vörös biztosan győzött tizenkét méterrel. Püllök erősen kezdett és ezért a hajrában lemaradt.

Válogatott viadalai több mint kétharmadát megnyerték a magyar atléták

A magyar atléta válogatott első viadalától, 1912 szeptember 15-től kezdve az 1941-es év végéig ötvenkét válogatott versenyt tartott. Az alábbiakban összeállítás közlünk a magyar atlétaválogatottak teljesítményeiről. A ponteredmény ebben az összeállításban nincsen összegezve, mert az első válogatott viadalokon csak a győzelmek számítottak és később is változott a helyezések pontbeli értékelése. Ezért az összeállításban csupán a győzelmek szerepelnek, a számozások sorrendje tehát ez: mérkőzések száma, győzelmek száma, vereségek száma és végül a győzelmi arány:

Ausztria	12	12	—	104:28
Olaszország	10	6	4	74:66
Svédország	6	—	6	35:57
Lengyelország	6	6	—	56:22
Finnország	3	1	2	23:23
Németország	3	—	3	17:34
Csehszlovákia	3	3	—	30:10
Hollandia	2	2	—	19:7
Jugoszlávia	2	2	—	28:4
Franciaország	1	1	—	9:5
Észtország	1	1	—	11:4
Japán	1	1	—	12:7
Görögország	1	1	—	14:4
Délnémetország	1	1	—	9:3

Végeredményben a magyar válogatott 52 mérkőzésben 14 állammal mérte össze erejét és 37 győzelemmel szemben 15 vereség áll. Svédországot és Németországot még nem sikerült a magyaroknak legyőzniük, de azért erősen aktív jelleget mutat ez az összeállítás.

A válogatott versenyzők győzelmi statisztikájában 105-en értek el eddig győzelmet válogatott viadalokon. Az egyéni győzelmi kimutatás élcsoportja a következő: 1. Kovács József BBTE és Szabó Miklós MAC 25 győzelemmel, 3. Darányi József dr. MAC 24, 4. Barsi László BBTE 20, 5. Várszegi József MAC 17, 6. Késmárki Kornél BBTE és Zsufka Viktor MAC 14, 8. Kelen János BBTE és Bodosi Mihály dr. PEAC 12, 10. Balogh Lajos MAFC 11, 11. Marvalits Kálmán BTC és Donogán István MAC 10, 13. Szepes Béla MAC és Raggamb István dr. BBTE 9, 15. Zsitvai Zoltán, Koltai Henrik és Sir József dr. BBTE 7—7, 18. Gáspár Jenő MAC, Gerő Ferenc KAOE, Szilágyi Jenő BBTE, Csaplár András MAC 6—6, Remez József MCSSE és Harsányi Gusztáv BBTE 5—5, Mezei Frigyes BEAC, Toldi Sándor FTC, Gyenes Gyula MAC és Csányi György UTE 4—4 győzelemmel. Ezen kimutatásban főleg a fiatal Csányi remélhet gyors előrelépést, ifjúsági létére már négy válogatott győzelme van.

Rendkívül gyors és aktívan is jobb volt a portugál válogatott

A Lisszabonban lejátszott portugál—svájci mérkőzésen (2:0, 2:0) a portugálok biztos győzelmet arattak. Az év első válogatott labdarúgó találkozóját 20.000 főnyi közönség nézte végig, akik között ott volt Carnona, a portugál köztársaság elnöke is.

A játék óriási iramu volt, amit a portugálok dikáltak. A svájci csapat nem tudott olyan ellenállást kifejteni, mint amilyet a spanyolokkal szemben mutatott. A 35. percben Gomez szerezte meg a vezetést. A viharzó lendülettel támadó portugálok egy perccel a félidő befejezése előtt Merak révén növelték az előnyüket (2:0). Szünet után már a 2. percben Gomez újabb gólt lőtt (3:0). Ezután az iram alábbhagyott, de a svájciak nem tudtak az eredményen javítani, így az időbeli felszígelen a második vereségüket szenvedték.

Nem tartják meg a Garmisch-i sivi légbajnokságokat

Hitler vezér és kancellár felszólításának eleget téve, mely szerint minden siléct és sifelszerelést a hadseregnek kell átadni, von Tschammer und Osten, német birodalmi sportvezér elrendelte, hogy valamennyi siverseny és sitanfolyam rendezését azonnali hatállyal megszüntetik. Ezen rendelkezésbe beleszámítódik a Garmisch-Partenkirchenben február 6 és 15 között tervezett sivilégbajnokság megrendezése is. Nem lehet tudni, hogy a rendelkezés befolyásolja-e a siversenyekkel kapcsolatban tervezett korcsolyázó és jégkorong versenyek megtartását is.

Favorit pensio

BUD PEST IV., Petőf Sándor-u. 16. II. em. 5-6

A város központjában
kényelmesen berendezett
szobák, egy és két
ágyval. Elsőrendű
ellátás!

Apróhirdetések

A. K. K. Zás

Rövidnyomó-segédet sürgősen keresünk. Szabó Lajos fémárúüzem, Arad, Calea Saguna 110. (4705)

Kifutófiu, megbízható, jó fizetéssel felvétetik. Farcasiu & Co. Fűszerüzlet Arad, Str. Bratianu I. (1009)

Titkárnő, aki a német gyors- és gépírásban perfect, a román nyelvet bírja, komoly perfect erő, helybeli vállalatokhoz jó fizetés mellett kerestetik. Sajátkezűleg irt ajánlatot „Ernst Kraff” jelleg alatt kérjük a lap kiadóhivatalában leadni, Timisoaran. (3122)

Vasöntöket magas fizetéssel felvesszünk. Desider Friedrich, Timisoara II., Strada Cogalniceanu 8. (3136)

Vizelagfűrészek felvételnek. Stiasznu-kaptafa gyárban, Arad. (1016)

Antóniu azonnalra felvesszünk. Electrica-cég Arad, Str. Eminescu 8. (7021)

Mindenes szakácsnőt, vagy bejárónőt azonnal felvesszünk. Cim Arad, Calea Radnei 44. (1007)

Keresek németül tudó leányt gyermek mellé. Arad, Str. Eminescu 16. (Friedmann-lakás). (1013)

Bejárónő január 15-re kerestetik. Timisoara I., Bulev. Regele Mihai I. 2. szám IV. emelet, 19. Weisz-palota. (3148)

Foto-laboránsnő felvétetik. Fotoptic-cégnél, Timisoara I., Piata Bratianu 3. (3143)

Házaspár keres rendszerető szerény mindenest, jó bánásmód, második otthon. Cim: Alexandru Andrea, Hunedoara, Str. Carmen Sylva 15. (3295)

Jól főző szorgalmas, megbízható gazdasszony, aki minden házimunkában járatos, falura kerestetik. Részletes ajánlatokat kérek. Cim a timisoarai kiadóban. (3292)

G Y E R M E K F E L V É T E L E K

Orvosi és műteremben
Dorték
művészi kivitelben
intézményi áron készülnek

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

fényképezési műtermében

Timisoara I., Piata Libertatii 4 sz.

TELEFON: 34-30

Megszámozták az olaszokat

A milánói Gazzetta dello Sport egyik legutóbbi számának omlapján szokásos kapuelőtti jelenetről felvett képet látunk a Vicenza—Bari bajnoki mérkőzésről. Az egymásra rohano játékosok mozdulatai pontosan tükrözik vissza az olaszok neves, felszaki véleményekét. Ami azonban tekintetünket megfogta, nem ez, hanem más körülmény: a játékosok hátán — a nyaksírt alát, a két váll között — nagy számjegyek díszelnek. Tehát Olaszország is áttért már a játékosok megszámozásának rendszerére. A közönség kívánta ezt. Ott, ahol sok az idegen csapat, a vendégcsapat játékosainak felismerésében jelentős segítséget jelent ez a megszámozás. Amint látható, a játékosok megszámozásának rendszere mindinkább terjed. Most már például Magyarországon is foglalkoznak ezzel a gondolattal, mert a 16-os létszámú NB-ben bizony a közönség igen sok játékost láthat és ez szerűnek tartanék a játékosok megszámozását.

Sport hírek mindenfelől

1941-ben kilenc válogatott mérkőzést játszott a német csapat. Hat győzelem mellett egy döntetlen és két vereség szerénykedik. A kilenc összeállítás alapul véve a „Kicker” így állítja össze az elmúlt év német csapatát: Klodt — Janes, Miller — Kupfer, Raode, Kitzinger — Hanreiter, Hahnemann, Wagner, Schön, Kobierski.

BBTE—KKE 9:0 (2:0, 3:0, 4:0) az országos bajnok biztosan győzött a tavalyi erdélyi bajnok ellen.

A boroszlói ökölvívó Európa-bajnokság nagy sikerűnek ígérkezik, eddig tizenkét ország keretében száz nevezést adott le.

A japán uszók jelentős szerepet játszottak az ország elfoglalásában. A neves japán uszó Saguro Uto sebesülést is szenvedett. Uto a berlini olimpián a 400 m-es gyorsuszásban a második helyen végzett, 1500 m-en pedig a harmadik helyen.

Allást keres

Ágynemű-foltozást, szállodának is, vállalkozó. Levelezőlaphívásra házhoz megyek. Timisoara III., Str. Tolstoj 11. sz. Wickl Alajosné. (3129)

Házvezetőnek menne keresztény özvegy urinő, perfekt háziasszony. Vidék-re is megy. Cim a timisoarei kiadóban. (3130)

Molyragaszt, égetést, szakadást, minden anyagon művésziesen műstoppolok. Olcsó árak. Arad, Str. Numa Pompiliu 31. (1023)

Mérlegkészítési munkálatokra ajánlok zik főkönyvelő, szerény díjazásért. Timisoara, telefon 14-45. Délelőtt. (7457)

Magános középkorú asszony kis gazdasági állást keres, február vagy március 1-re. Cim a timisoarei kiadóban. (3139)

Órakeresést, mérlegkészítést, jutányosan vállal nagy gyakorlattal rendelkező könyvelő. Cimeket „Mérlegképes” jelíggel a timisoarei kiadóba kérek. (3138)

Intézői állást keres római katolikus, nős gyermektelen 54 éves, hadmentes okleveles gazda. Cim: Ing. Janatka, Lugoj (Lugos). Str. Caraciale 22. (3294)

Lakás

Butorozott szobát keres fürdőszobahasználattal egyedülálló fiatalember. Cimeket a timisoarei kiadóba kérek. (7020)

Egy esetleg kétszobás-fürdőszobás utcai lakást keresek március vagy április 1-re. Cimeket Rudolf Mossehoz Arad, kérek. (1020)

Butorozott szobát keres egyedülálló férfi. Cimeket kérek Timisoara 28-10. telefonszám alá leadni. (7456)

Tiszta kis udvari szoba 1 személy részére teljes ellátással kiadó. Megtekinthető 4-5-ig. Cim a timisoarei kiadóban (3151)

Belvárosban közel (nem zónában) szépen butorozott szobát keresek. Cimeket kérem „Pontos fizető” jelíggel a timisoarei kiadóba. (3149)

Oktatás

Szabászási tanfolyam nyílik meg január 15-én. női és férfiruha, valamint fehérneműket szabásában, a szabászási szakintézetben, azelőtt országos szabászási akadémia. Haas Hermann, okl. szaktanár vezetése alatt. Piata Unirii 5 (3288)

Francia, francia órák, correpetálás. Esti német tanfolyam hétfőn, csütörtökön, fél 8-tól fél 9-ig. Jelentkezni délután 4-8-ig. Várnay, Arad. Piata Mihai Vitazul 10. I. emelet, 3. (4678)

Németet, franciát tanítok, anulókat correpetálok. Jelentkezés a 10. órák-Mossenál, Arad. (1005)

Adas-vétel

Használt félháló, ottomán, ruganyos ággyel és olcsón eladó. Arad, Piata Avram Iancu 2. I. emelet, a jobb folyosón. (1025)

Patefont, villanyhajtású és művészlemezeket (csak kifogástalan állapotban) megvételre keresek. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (1024)

Alig használt szmoking középtermetre modern szabással, eladó. Ugyanott egy Singer-varrógép. Arad, Piata Gen. Cernat 7. szám. Müller. (6002)

Üres ládák kaphatók Gutbrod asztalnál, Arad. Str. Stroescu 15. (1018)

160 kg-os kővár díszítő eladó. Arad, Str. Numa Pompiliu 31. (1019)

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik drága fiunk ravatalára koszorú- és virágcsokrot helyeztek, temetésén résztvettek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

WRATTNY EMIL ÉS FELESÉGE.

Radna, 1941. december 27.

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és varrógépeket, hálószo- bák, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, reklamiákat, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Veszély megbizónk részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75 (4250)

Ebédők, hálósobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak szekrények stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV., Piata Kütt 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket, stb. Magas árat fizetünk. (3293)

37-es magas, barna box fűzős cipő, ráerősített „Colombus” korcsolyával eladó. Timisoara I., Bulev. Diaconovici Loga 8/b. I. emelet, 4. Megtekinthető: délután 1-4 óra között. (3101)

Gyógyszertár, berendezés, (teljes) áruval, vagy anélkül eladó. Cim Rudolf Mossenál, Arad. (1005)

Traktorokat, cséplőgarnitúrákat, motorokat és malmi gépeket megvételre keresek. Friedrich, Timisoara II., Strada Cogalniceanu 8. (3010)

Eladó 20 lóerős motorinával járó traktor. Cim: Aster Lajos-malom, Galsa. (4699)

Eladó olcsón új ablakszárny, 112 darab, méret 107x52. Cim a timisoarei kiadóban. (3123)

Eladó jékarban levő rádió. Timisoara II., Str. Morarilor 4. Gencsi. (3126)

Eladók új, elsőrendű, nem használt hálósobák. Timisoara IV., Str. Cameliei 30. szám. (3135)

Marosparti ujonnan épült emeletes háromlakásos villa minden modern komforttal eladó. Ára 2 millió. Dr. Weil ügyvéd Arad, Str. Bratianu 7. (4692)

Asztalalkészlet, 12 személyes, fehér damaszt, nagy szalvétákkal, kitűnő minőségű, új állapotban, eladó. Schmidt, Timisoara IV., Str. I. Bratianu 15/a. szám, I. emelet. (6000)

Szilbunda, olcsó szürke báránnyal, ebédők, uriszobák, háló, biedermeier- és empirezsalon, korcsolyák, si-talpak, telefonok, schöberli, előszobafalak sürgősen eladók. Gáborné, Timisoara III., Str. Timotei Cipariu 5. I. (3150)

Wlazns diófa kombinált uriszoba, ebédlő, háló, nappali és nappaliból sürgősen eladó. E. Fischer, Timisoara I., Bulevardul Rezele Mihai I. 6. szám, I. emelet, 7. Telefon 18-09. (3152)

Angora-gyapjút

veszek át andón a legmagasabb napi áron

Angar, Periam
Angora yanjuforoda

Villanyos kávépörkölő gép, automatikus tűzővel, napi 500 kgr. teljesítőképességgel, mely zománczott pörkölésre is alkalmas, legmodernebb kivitelben eladó. Továbbá eladók: modern darálógép, keverőgép és hűtőládák. Felvilágosítást ad Dr. Reon Ilie, Arad, Str. Cloșca 3. sz. (1014)

Varrógépet és kerékpárt veszek. Sambura, Arad. Calea Banatului 12. (1010)

Egy jékarban levő varrógép eladó. Arad Str. Gr. Alexandrescu 25. (1021)

Alig használt biber- vagy nutriaprem azonnali megvételre kerestetik. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (1017)

Eladó cséplőgarnitúra 6-os Máv-golyos-csapaggal, perfekt, üzemképes, 15.000 számú, Hanomag W. D.-traktor 29. típusú, 550.000 leiért. Dégi Mihály, Tormac. (3296)

Gyermekkosci, sötétkék, kifogástalan állapotban és egy szánkó eladó. Hauptmann, Timisoara II., Str. Noua 23. szám (3140)

Nagyon szép új, fekete női Bucle-szővet télikabátnak, hozzávalóval eladó. Timisoara IV., Str. Preyer 13/a. (Bővebbet a házimesternél, vasárnap). (3134)

Vaskályha, jékarban levő, olcsón eladó. Timisoara V., Str. Mircea cel Batran 47. szám. (3141)

Elsőrangú hizott disznó, kb. 200 kilós, eladó. Timisoara (Temesvár) II., Strada Breselmayer 33. (6005)

Veszünk új vagy használt gépsziját és varrósziját. Krauser-parkettagyár, Timisoara IV., Str. Mircea Voda 1. szám. (3144)

Kocsibunda (női és férfi) kifogástalan állapotban, jutányos áron eladó. Timisoara II., Str. Petru Tegle 1. szám, I. emelet, 6. (3137)

Egy garnitúra 8. sz. cséplőgép, Hofergyártmányú, eladó. Zabus József, Pecica, jrd. Arad. (4691)

Veszünk Imprumutul Reintregirii (ezer leies cimleteket is), Bonuri pentru Inzestrarea Armatei (pirosakat is), Consolidaire és mindenféle állampapírokat, a legmagasabb napi áron. „Central” iroda Timisoara I., Str. V. Alexandri 4. szám. (3142)

Eladó egy pár barna női 37-es bőrcsizma, keskeny, karcu lábára. Timisoara II., Str. Maresal Joffre 11. Ajtó 2. szám. (3137)

Gyermekágy, modern új, járókával kombinálva, olcsón eladó. Timisoara III., Str. Ulpia Traian 22. (A volt Niemetz-kert). (3299)

Eladó olcsón modern gyermekkosci, gyermekágy, sportkosci, vaskályha, vas üst fürdőkád. Timisoara IV., Strada Fröbl 36. II. emelet 25. (3298)

Férfitűlkabát, fekete, középtermetre, valamint szilzskin női bunda, kifogástalan állapotban, olcsón eladó. Timisoara IV., Str. Fröbl 36. II. emelet, ajtó 25. sz. (3297)

Eladó 2030 H. P. Walis-traktor, kifogástalan karban, cserét is csinálók. Merkovics Géza, Timisoara IV., Str. Fröbl 46. szám. (3145)

Gyógyszertár, berendezés, (teljes) áruval, vagy anélkül eladó. Cim Rudolf Mossenál, Arad. (4691)

Különfélék

Jól bevezetett fűszer- és terménykereskedés családi okok miatt kiadó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (1014)

Jóhangu pianinót, esetleg rövidzongorát bérbre keresek. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (4707)

Önálló kereskedő aktív vagy eszedes társat keres 200-500 ezer leig. Vallás nem számít. „Biztos” jelíggel cimeket Rudolf Mossehoz, Arad. (1015)

Elveszett péntek délelőtt a Máriától a Regatáig egy darab gyermekbokavédő korcsolyához. Megtalálójára jutalom ellenében szíveskedjék leadni Schön, Timisoara, Str. Miron Costin 1. szám. Telefon: 40-63. (3147)

25 H. P. Lanz Bulldog-traktort elcserélném más használt traktorról. Merkovics Géza Timisoara IV., Strada Fröbl 46. (3146)

150 hektáros föld birtokomat Lugoj (Lugos) mellett (több évre is) bérbe adom. Dr. Moujalledt, Arad. Str. Mocioni 3. (2565)

Paplanokat készít, használtakat is újjá dolgozza már 250 leiért is. Cluc, Arad, Str. Baritiu 8. Avram Iancu-tér mellett. (4021)

Poloskairást, parkettaszerelést, garancia mellett vállal: Lovas, Arad, Bulevardul Regina Maria 18. szám. Házmeztárnél. (4020)

1000 lei jutalmat

kap az a becsületes megtaláló, aki december hó 19-én a villamos állomásnál elvesztett csomagot, amely hivatalos könyveket tartalmazott, az aradi rendőrségnek, vagy a Radnai Hitelszövetkezetnek átadja.

Keresek egy kisebb házat (nem zónában) bérbre, Mehala, Erzsébetváros, vagy más külváros részén, jó nagy kerttel és melléképülettel. Ajánlatot kérek. Vadász Lajos, Timisoara I., Strada Agy 2. III. emelet, 11. ajtó. (3133)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG,

Arad, Bulev. Carol 17 (volt 46)

Telefon 16-95.

Árak ezekben!

HÁZAK: 5000: Bérház kettős telekkel, cca 12% jöv. — 4000: Emeletes, modern 12 lakással, üzlet, 5% brutto jöv. — 3000: Négy telken épült üzl. sarokház cca 6% brutto. — 2500: Állomásnál sarokház 14 lakás. — 2000: Főtér mellett 6 lakás. — 1700: 6-szobás parcellázható, 3 k. h. beltelekkel, 3 kis lakás. — 1600: Horis-utcánál 3 lakás. — 1500: Belv. új 2x3 sz. komplett. — 1480: Belv. 10 lakás, cca 8% brutto jöv. 300-öl telek. — 1300: Belv. 3 bérleményes, 96.000 jöv. — 1150: Iancutérnél félemeletes, 4 lakással. — 900: Új 3 lakásos külv. — 650: 2 sz. kert. — 550: 3 lakás, fűdős., kert. — 500: II. ker. 8 lakással. — 450: Belv. 3 sz. kert. — 400: Muresparti új villa. — 300: III. ker. új 2 szobás nagy kert. — 250: Külv. új 3 szobás, pince, 450-öl gyüm. — 190: Új 3 lakás, nagy kert. — FÖLDÖK, SZÖLÖK, TELKEK: 5500: Timisoara-hoz közel 103 k. h. I-a, tanyával. — 4000: Városi beltelek (120 parc.) 17 k. h. 6 sz. kastély. — 3200: 85 k. h. telj. felszereléssel. — 2500: Bánáti I-a szántó. — 1600: Aradmegyei 34 k. h. — 1000: Szőlős lakás, kolna és felsz. — 250: Megállónál 155-öl telek. — 150: Gloriánál saroktelek. — 100: gradistei főúti telek.